

the four questions

מה נשתנה הלילה הזו מכל הילות?

Mah nishtanah ha-laylah hazeh mikol ha-leilot?

שבד כל הילות אנו אוכליין חמץ ומצה. הלילה הזו
כלו מצה

Sheb'chol ha-leilot anu och'lin chameitz umatzah. Halaylah hazeh kulo matzah.

שבד כל הילות אנו אוכליין שאר ירכות הלילה
הזו מרור

Sheb'chol ha-leilot anu och'lin sh'ar y'rakot. Ha-laylah hazeh maror.

שבד כל הילות אין אנו מטבילים אפלו פעם אחת.
הלילה הזו שטי פצעמים

Sheb'chol ha-leilot ein anu matbilin afilu pa-am echat. Ha-laylah hazeh sh'tei famim.

שבד כל הילות אנו אוכליין בין יוושבין ובין מס宾ין
הלילה הזו כלנו מס宾ין

*Sheb'chol ha-leilot anu och'lin bein yosh'vin uwein m'subin.
Ha-laylah hazeh kulanu m'subin.*

the FOUR QUESTIONS

What makes this night different from all other nights?

On all nights we eat *chametz* or *matzah*, and on this night only *matzah*?

On all nights we eat any kind of vegetables, and on this night *maror*?

On all nights we need not dip even once, on this night we do so twice?

On all nights we eat sitting upright or reclining, and on this night we all recline?

We call it the four questions but there is really just one – why is this night different? – and four answers. Each answer only makes us hungry with more questions. This is the essence of the retelling—questions and answers sought with friends and families.